Gemeente Amsterdam

Evaluatie Pride Amsterdam 2018

28 juli tot en met 5 augustus

Foto: Jeroen Ploeger

Samenvatting

De Pride Amsterdam 2018 is goed verlopen en ondanks de drukte in de stad (met name tijdens de botenparade) is het evenement feestelijk en zonder grote incidenten verlopen.

De diverse evenementen in de Pride week zijn goed bezocht. Aan de Pride Walk deden volgens tellingen circa 3.000 mensen mee. De overlast die een dergelijke stoet veroorzaakt is binnen de perken gebleven. Het filmfestival op het Mercatorplein is goed bezocht en zonder incidenten of wanklank verlopen. Ook de straat- en pleinfeesten en de botenparade zijn goed verlopen, het was druk maar gezellig.

Deze editie heeft een trend zichtbaar gemaakt die al langer aan de gang is maar onder de radar bleef, namelijk dat de negatieve kanten van een dergelijk omvangrijk evenement zich nadrukkelijker voordoen. Zo lijkt en deel van het publiek vooral voor het eigen feest te komen en zich minder gelegen te laten liggen aan de aard en doelstelling van de Pride. We zien steeds meer grote boten langs de route van de botenparade liggen waarop mensen hun eigen feestjes organiseren. Een deel van deze feestjes heeft een sterk georganiseerd en commercieel karakter, inclusief toegangsprijzen, ruime bevoorrading en professionele aankleding (van plaskruizen tot beveiligers). De botenparade is daarbij meer achtergrond dan het primaire doel van het feest.

De diverse straat- en pleinfeesten zijn druk bezocht. De vooraf voorbereide crowdmanagement maatregelen (bv. doseren instroom) zijn ingezet. Echter nergens zijn de 'tweedelijns maatregelen' (afzetten van een ruimer gebied om de locatie heen om) ingezet. De uitbreiding van de 'feestcapaciteit' die dit jaar door Stichting AGP is gerealiseerd heeft een positief effect gehad.

Na afloop heeft OIS aan de Amsterdammers gevraagd hoe zij de botenparade van de Pride ervaren en hoe zij vinden dat het festival zich in de toekomst verder moet ontwikkelen. Vrijwel alle bezoekers zijn positief en geven de botenparade van Pride Amsterdam gemiddeld een 8,7. Niet bezoekers zijn minder positief en geven de gemiddeld een 6,4. Op de vraag wat er zou moeten veranderen zijn bezoekers en niet bezoekers ongeveer dezelfde mening toegedaan. De top drie – in willekeurige volgorde- van beide groepen bestaat uit: Niets veranderen -het is goed zoals het is-, minder commercieel en meer ruimte bieden aan belangenorganisaties en kleinere boten, het terugdringen van de harde muziek langs de kant.

Inleiding

Van 28 juli tot en met 5 augustus 2018 vond de Pride Amsterdam plaats. Primair doel van de Pride Amsterdam is om te laten zien dat je in Amsterdam kunt zijn wie je bent en mag houden van wie je wilt. Er wordt aandacht gevraagd voor de rechten van LHBTI's, specifiek op het thema van sociale acceptatie van LHBTI's, met bijzondere aandacht voor de diversiteit binnen de LHBTI gemeenschap en aandacht voor kwetsbare groepen waaronder transgender personen, asielzoekers en vluchtelingen, bi-culturele personen, roze ouderen, lesbische vrouwen en mensen met een intersekse conditie.

De buitenactiviteiten bestonden uit verschillende straat- en pleinfeesten, een manifestatie (de Pride Walk met aansluitend Pride Park in het Vondelpark) een openluchtbioscoop en de Love Swim. De botenparade door de Prinsengracht en over de Amstel was op zaterdag 5 augustus. De buitenevenementen vonden voornamelijk in het laatste weekend, op vrijdag en zaterdag, plaats.

De stichting Amsterdam Gay Pride (AGP) was de organisator van dit evenement en was vergunninghouder voor alle aan de Pride gerelateerde activiteiten in de openbare ruimte. Als vergunninghouder was de stichting AGP primair verantwoordelijk voor een veilig en goed verloop van de Pride Amsterdam.

De gemeente Amsterdam voerde de stedelijke regie op de voorbereidingen en verleende de vergunning voor het evenement. Op basis van de ervaringen met de Pride in 2017 is bij de voorbereiding en uitvoering van de Pride Amsterdam 2018 in het bijzonder aandacht uitgegaan naar de mogelijke drukte in de stad, (geluids)overlast op de wal en op het water en klachtenregistratie en -opvolging.

Druktebeeld
Analyse van telefoondata bevestigt het beeld dat het ook dit jaar tijdens de zaterdag van de botenparade weer druk was in de binnenstad. In vergelijking met 2017 was het iets drukker. Toen waren er circa 394.000 bezoekers . Nu waren dit er circa 426.000.[1] Net als bij voorgaande edities bestaat 52% van de bezoekers uit Amsterdammers en inwoners van de MRA- regio.

Het drukst was het rond 15.00 uur met circa 303.000 bezoekers tegen 92.000 op een reguliere zaterdag in de zomervakantie. Verder valt op dat de instroom dit jaar een uur eerder begon dan in voorgaande jaren. Ook dit jaar bleef het nog lang druk in de stad. Rond 22.00 uur waren er nog circa 130.000 bezoekers. In 2017 waren dit circa 112.000 bezoekers. Op een reguliere zaterdagavond zijn rond 22.00 uur normaliter circa 55.000 bezoekers in de binnenstad.

Voorbereiding en uitvoering Pride Amsterdam
De gemeente Amsterdam bereidde de Pride Amsterdam voor met een stedelijke projectgroep, waarin op basis van zes thema's de voorbereidingen zijn getroffen en uitgevoerd (water (botenparade), straatfeesten, mobiliteit en crowdmanagement, handhaving en toezicht, diversiteit en communicatie). Op elk thema waren alle betrokken partijen vertegenwoordigd (organisator, uitvoerende partijen, gemeente, adviespartners en vervoerders). De trekkers van deze themagroepen kwamen samen in de stedelijke projectgroep. Deze projectgroep werd voorgezeten door het Evenementenbureau. Verder nam de directie Openbare Orde en Veiligheid deel aan de projectgroep, als vertegenwoordiger van de veiligheidspartijen. In de subvijfhoek werd

[1] Betreft alleen het aantal Nederlandse bezoekers. Op basis van de gebruikte methode kunnen geen betrouwbare cijfers worden geleverd over het aantal buitenlands bezoekers. Eerder door O&S uitgevoerd onderzoek (2016) wijst uit dat circa 10% van de Pride bezoekers in dat jaar afkomstig was uit het buitenland.

het veiligheidsbeleid voor het evenement voorbereid en werden voorbereidingen getroffen voor eventuele calamiteiten.

Op 5 maart 2018 heeft de burgemeester na afstemming in de driehoek de uitgangspunten voor de Pride 2018 vastgesteld. Op basis van de ervaringen met de voorgaande Pride's en vanwege de aard en omvang van het evenement was er in de voorbereiding en op de dagen zelf in het bijzonder aandacht voor:

a. Het beperken en handhaven van overlast (in het bijzonder geluid, overlast van pleziervaartuigen op het water);
b. Bewonerscommunicatie en klachtenregistratie en –opvolging;
c. (Zwerf)afvalpreventie en de reiniging;
d. Zakkenrollerij;
e. De (piek)drukte op sommige plekken en momenten (zowel op het land als op het water);
f. Homohaat gerelateerd geweld;
g. Monitoren van en optreden tegen onvergunde evenementen.

Dit jaar is - in lijn met de aanbeveling uit de evaluatie 2017- bij de start van de voorbereidingen een werkconferentie georganiseerd, waarbij het voorlopige programma als uitgangspunt diende en met name stil is gestaan bij de veranderingen die bij de editie 2018 vanuit de organisator als gewenst werden gezien.

Voorts is - in lijn met de aanbeveling uit de evaluatie 2017- als uitgangspunt genomen dat de opgave voor de projectorganisatie is om zoveel mogelijk voort te borduren op de producten, kennis en ervaring van voorgaande jaren en om zich in de voorbereiding vooral te richten op de bijzonderheden en veranderingen ten opzichte van voorgaande edities.

Hoewel zowel de werkconferentie als het uitgangspunt voor de projectorganisatie om zich vooral te richten op bijzonderheden en veranderingen ten opzichte van voorgaande edities bij aanvang voor iedereen een helder en duidelijk startpunt leek, bleek dit later in het proces alsnog onvoldoende richting te geven. Dit heeft geleid tot veel extra afstemmingsmomenten om te komen tot de uiteindelijke operationele plannen. De oorzaak daarvan ligt in het feit dat de taakomschrijving per themagroep te algemeen was. Bij de volgende editie moeten de opdrachten en taakomschrijvingen op werkgroep niveau en de op te leveren producten bij aanvang gereed zijn en SMART geformuleerd worden.

Rolverdeling organisator en gemeente
Hoewel de organisator als vergunninghouder primair verantwoordelijk is voor een goed verloop van het evenement, is gezien de uitstraling van het evenement en de omvang en de drukte die ontstaat in de gehele binnenstad, ook een belangrijke taak voor de overheid weggelegd. De voorbereidingen werden gezamenlijk getroffen en ook tijdens de uitvoering van het evenement werd nauw samengewerkt tussen onderdelen van de gemeente en de organisator.

Een evenement van deze omvang vergt de nodige voorbereiding, niet alleen op de inhoud, maar ook op de (negatieve) bijeffecten van dit evenement en de druk die het legt op de gehele binnenstad. Er zijn maatregelen genomen voor mobiliteit, veiligheid, plannen gemaakt voor reiniging, handhaving en (bewoners)communicatie. Zowel aan de kant van de gemeente als de organisator nemen de kosten voor de genoemde posten jaarlijks toe. Ook de deelnemende horeca/evenementlocaties geven aan dat de kosten voor veiligheid en mobiliteit erg hoog zijn en jaarlijks stijgen.

Onderzoek
Na afloop van de Pride 2018 is langs verschillende kanalen het signaal afgegeven dat de botenparade zijn doel voorbij dreigt te schieten. Toenemende marketing en sponsoring en de veranderende relatie met het publiek langs de wal, zijn factoren die het karakter van met name de botenparade langzaam hebben veranderd. In opdracht van het Evenementenbureau van de gemeente Amsterdam heeft de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) Amsterdammers gevraagd hoe zij de botenparade van de Pride ervaren en hoe zij vinden dat het festival zich in de toekomst verder moet ontwikkelen.

Respondenten hebben zichzelf aangemeld voor de burgerdialoog naar aanleiding van berichten op social media van de gemeente of belangenorganisaties of door berichtgeving in de pers. Het doel van deze werkwijze is niet om een representatief beeld te schetsen van alle Amsterdammers, maar om zoveel mogelijk Amsterdammers aan het woord te laten die zich betrokken voelen bij het onderwerp "botenparade van de Pride". Aan de eerste ronde hebben 4.177 personen meegedaan. De tweede ronde van de dialoog is ingevuld door 3.004 personen.

Bezoekers van de botenparade 2018 geven de botenparade van Pride Amsterdam gemiddeld een 8,7. Vrijwel alle bezoekers zijn positief: 64% geeft een 9 of 10 aan de botenparade, 30% een 6,7 of 8 en 5% een onvoldoende.

Wanneer bezoekers één ding aan de botenparade zouden kunnen veranderen zegt bijna een op de vijf bezoekers niets aan de botenparade te willen veranderen, omdat het goed is zoals het is (19%). Bijna een kwart (23%) zou de botenparade minder commercieel maken en meer ruimte bieden aan belangenorganisaties en kleinere boten. Op afstand volgt het terugdringen van de harde muziek aan de kant, die soms ook de botenparade zelf overstemt (5%).

Respondenten uit Amsterdam die de Botenparade 2018 niet hebben bezocht geven gemiddeld een 6,4 aan de botenparade. Respondenten die in stadsdeel Centrum wonen, geven gemiddeld een lager cijfer (5,3). Dit geldt zowel voor respondenten uit Centrum die zich identificeren met de Pride Community (6,3 versus 7,6 in de rest van de stad) als degenen die zich hier niet mee identificeren (4,7 versus 6,4 in de rest van de stad).

Als niet-bezoekers één ding aan de botenparade zouden kunnen veranderen kiest een kwart (25%) voor minder commercie en meer belangenorganisaties. Op de tweede plaats staat niets

veranderen (14%) en de gedeelde derde plaats is voor minder harde muziek aan de kant en het afschaffen van de botenparade (beide 8%).

Evaluatie op thema

a. Feestcapaciteit versus drukte

Tijdens de editie 2017 was er was discussie over het aantal bezoekers van de straat- en pleinfeesten en de beschikbare capaciteit van alle locaties. Omdat het vermoeden bestond dat de beschikbare capaciteit onvoldoende was, is de organisator gevraagd om op vrijdagavond een extra feest op de Dam te organiseren en is na afloop geconstateerd dat een groter aanbod van feestlocaties wenselijk zou zijn. Gezien deze discussie heeft de organisator tijdens deze editie naast het feest op de Dam twee extra locaties, Rembrandplein en Beursplein, aan het programma toegevoegd.

We kunnen constateren dat de uitbreiding een positieve bijdrage heeft geleverd, want hoewel het met name op de zaterdag drukker was dan voorgaande editie was het nergens zo druk dat er (langdurig) sprake was van overcrowding.

b. Crowdmanagement

Net als bij voorgaande edities zijn voor diverse locaties in de binnenstad druktescenario's uitgewerkt. Er zijn scenario's uitgeschreven waarbij concrete indicatoren zijn benoemd op basis waarvan de drukte kon worden geduid en bij elk van deze scenario's (groen, oranje en rood) zijn maatregelen uitgewerkt. Ook is duidelijk benoemd wie welke maatregelen voor zijn of haar rekening zou nemen, hoe er zou worden afgestemd en wie uiteindelijk beslissingsbevoegd was.

We kunnen constateren dat de maatregelen hebben gewerkt. De drukte tijdens het laatste weekend kenmerkte zich hoofdzakelijk door gezellig druk (het groene scenario) en op sommige momenten was er lokaal sprake van een dreigende overcrowding. Vrijwel alle maatregelen die zijn voorbereid zijn ingezet en daarmee is een situatie van overcrowding (rode scenario) voorkomen. Volgend jaar moeten deze scenario's weer worden gebruikt.

c. Verloop botenparade

De route van de botenparade was gelijk aan die van de 2017, start bij het Scheepvaartmuseum in het Oosterdok en eindigend in Westerdok. In het kader van beperken van overlast startte de botenparade 13.00 en had rond 17.00 uur klaar moeten zijn. Mede als gevolg van de grote drukte op het water en daardoor een krappe vaargeul, sterke zijwind, oponthoud door flyboarders en een veel te laag tempo van de koploper liep de botenparade bijna twee uur uit.

Hoewel de sfeer er over het algemeen goed in zat, heeft niet iedereen dit zo ervaren. Na afloop van de botenparade zijn verschillende signalen binnengekomen van deelnemers en bezoekers die zich onheus bejegend hadden gevoegd en soms zelfs onveilig als gevolg van gedragen van het publiek. Voorts hebben de deelnemende organisaties achteraf kenbaar gemaakt dat de door hen opgevoerde act met regelmaat werd overstemd door de muziek vanaf de wal en afgemeerde

boten ten behoeve van de 'eigen feestjes'. Dit roept in toenemende mate de vraag op met welke intentie een deel van de bezoekers de Pride bezoekt.

d. Aanpak overlast rondom botenparade

Ten aanzien van het voorkomen en tegengaan van excessieve overlast door pleziervaartuigen zijn de bestaande plannen op onderdelen aangescherpt.

Tijdens en na de Pride is extra ingezet op de samenwerking tussen Waternet, gemeente en politie om de geluidsoverlast veroorzaakt door plezier- en passagiersvaartuigen tot een minimum te beperken. De gemeente heeft extra capaciteit ingehuurd om de stremming uit te voeren, waardoor de handhavers van Waternet hun handen vrijhielden voor het handhaving van overlast. Er zijn verschillende (communicatie)middelen ingezet om de partners optimaal te laten samenwerken. Langs het traject kon informatie worden uitgewisseld om na het waarschuwen effectief te kunnen handhaven. Zo is zo veel mogelijk voorkomen dat muziek bijvoorbeeld "om de hoek" weer harder werd gezet.

Ook hebben handhavers meegevaren op vaartuigen van de reddingsbrigade. Deze vaartuigen werden ingezet om als gastheren de geluidsoverlast te minimaliseren vooraf, tijdens en na de stoet van de Pride en te kunnen handhaven in geval van extreme geluidsoverlast. Nadat het laatste vaartuig van de Pride vanaf de Amstel de Prinsengracht opvoer, werd de Amstel/Prinsengracht direct afgesloten. Daardoor konden er geen vaartuigen meer achter de stoet aansluiten. Het stremmen van de vaarweg werd na het passeren van de Pride ook gedaan bij de Reguliergracht/Prinsengracht en Brouwersgracht/Prinsengracht. De nog aanwezige vaartuigen mochten wel van de Prinsengracht afvaren, maar niet meer de Prinsengracht op varen. Dit moest ophoping en geluidsoverlast veroorzaakt door afterparty's voorkomen.

Ter reductie van de overlast als gevolg van particuliere bootjes na afloop van de botenparade op de Prinsengracht is een gedeeltelijke stremming ingevoerd tot 08.00 uur de volgende ochtend. Voorafgaand aan de stremming is op de Prinsengracht een 'veeg' actie uitgevoerd met als doel de op de gracht afgemeerde boten te bewegen huiswaarts te keren en de feestelijkheden aan boord te beëindigen. Hoewel deze 'veeg' actie lang(er) duurde, had het op het water tot effect dat bezoekers na enige aansporing ook daadwerkelijk de feestelijkheden beëindigden en huiswaarts keerden.

Op de wal ontbrak het echter aan een gecoördineerde actie met als gevolg dat er nog tot laat op de wal langs de route spontane afterparty's hebben plaatsgevonden. Rond 22.00 uur is alsnog handhavingscapaciteit vrijgemaakt en ingezet om alsnog de spontane afterparty's te doen beëindigen. Het verdiend dan ook aanbeveling om bij de volgende editie een combineerde 'veeg' actie op zowel water als te wal te doen zodat gelijktijdig het nog aanwezige publiek gesommeerd kan worden huiswaarts te keren en eventuele afterparty's te beëindigen.

Gezien de omvang van het evenement en het grote aantal pleziervaartuigen moet men reëel zijn in de verwachtingen ten aanzien van het succes van de aanpak van geluidsoverlast, gelet op de beschikbare handhavingscapaciteit, tenzij als uitgangspunt gaat gelden dat versterkte muziek(apparatuur) in zijn geheel niet is toegestaan.

e. Geluid

Op diverse locaties in de binnenstad zijn geluidmetingen verricht en is het geluidsniveau langs de route van de botenparade gemeten. Voorafgaand aan de botenparade zijn afspraken met de schippers gemaakt over de maximale geluidsnormen.

Uit de verschillende metingen is gebleken dat de plein- en straatfeesten zicht over het algemeen aan de vergunden waarden hebben gehouden. In een enkel geval zijn hogere waarden gemeten welke na een waarschuwing onmiddellijk zijn opgelost.

Bij de botenparade is dit jaar actief bijgestuurd op het volume dat door de boten geproduceerd werd. Dit heeft er toe geleid dat de deelnemers bij de start van de botenparade maximaal 95 dB(c) aan muziekvolume produceerden. Bij metingen op de tussengelegen punten is gebleken dat het omgevingsgeluid hoger was -meer dan 95 dB(c)- met als gevolg dat de deelnemende boten het volume uiteindelijk weer hebben verhoogt, in een poging boven het omgevingsgeluid uit te komen. We constateren dat het de inspanning om het geluidniveau van de deelnemers terug te brengen alleen kan slagen als het omgevingslawaai lager is, waardoor er per saldo minder geluid en daarmee mogelijk ook minder overlast zal zijn. Een manier om dit te bereiken is om vanaf 2019 niet langer verstrekt geluid toe te staan (geen muziekapparatuur) op de afgemeerde boten en aan de wal.

f. Evenementen waar geen vergunning voor is verleend

In de voorbereiding is veel aandacht geweest voor onvergunde feesten (ondernemers die buiten de vergunning om een buitenfeest organiseerden). De afspraken hebben gewerkt. Zo is het evenementenbureau, naar aanleiding van berichten op sociale media, bij een aantal ondernemers langsgegaan en hebben daardoor op die plekken geen onvergunde evenementen plaatsgevonden.

Ook deze editie zijn langs de route- op de wal en het water- meerdere activiteiten waargenomen die te karakteriseren zijn als evenement binnen het evenement. Deels betreft dit kleinschalige activiteiten waarbij een deel van de openbare ruimte langs de route wordt geclaimd voor en door een groep bezoekers. Hoewel het claimen van een deel van de openbare ruimte langs de route niet wenselijk is en andere bezoekers hindert bij het vinden van een plekje leidt dit hooguit tot enige ergernis. Anders ligt dit hij meer 'professionele' partijen die ruim voor de botenparade boten afmeren langs de route. Op de dag van de botenparade worden ze voorzien van (grote) geluidsinstallaties en de nodige alcoholische versnaperingen. Hoewel dat zeker niet voor alle afgemeerde boten geldt bestaat de indruk dat een groot deel van deze boten verhuurd worden aan (grote) groepen. Behalve dat dit een commerciële activiteit betreft die op geen enkele wijze bijdraagt aan de Pride organisator, dragen deze boten aanzienlijk bij aan de te hoge geluidbelasting en de vervuiling na afloop. De boten zetten het in de boot geproduceerde afval

daags na de Pride, als de reiniging de route reeds heeft schoongemaakt, op de wal en varen weg. Zowel het geluid als het afval wordt in negatieve zin toegerekend aan de Pride organisator en ondermijnt het draagvlak voor het evenement.

Deze editie heeft de Pride organisator geëxperimenteerd met het aanbieden van arrangementen op een boot langs de route in eigen beheer binnen de vergunning(voorschriften). Gebleken is dat er een markt voor dergelijke arrangementen is en dat het goed te beheersen is. Muziek niet te hard en geen achtergelaten afval na afloop en niet onbelangrijk, de inkomsten komen toe aan de Pride organisator.

Voor 2019 is het wenselijk om te onderzoeken of en op welke wijze commerciële boten kunnen worden geweerd langs de route en of en onder welke condities de organisator van de Pride arrangementen kan aanbieden.

g. Klachten en bezwaren

Bij het Evenementenbureau zijn zes klachten bekend die gerelateerd zijn aan de Pride Amsterdam. Deze klachten betreffen geluidsoverlast, overlast door pleziervaartuigen, verwijderde fietsen en het gebruik van confetti. Na afloop zijn ook diverse bevindingen per mail gestuurd, complimenten gemaakt en bedankberichten gestuurd. Klachten komen op diverse plekken binnen (niet alleen bij de gemeente, maar ook bij politie en organisator). Een adequate klachtopvolging blijft daardoor een punt van aandacht.

Tijdens de Pride is gewerkt vanuit het Actie Service Centrum (ASC). In dit centrum kwamen de overlastmeldingen binnen. In totaal gaat het om 25 overlastmeldingen gedurende 3,4 en 5 augustus. Alle melders hebben nog dezelfde dag/avond een inhoudelijke terugkoppeling gekregen over de situatie, eventuele vervolgactie in het kader van toezicht en de terugkoppeling daarvan.

h. Samenwerking op handhaving en toezicht

In aanloop naar het evenement zijn uitgangspunten benoemd voor de samenwerking tussen handhavers, politie en beveiligers. Deze uitgangspunten werkten goed en kunnen volgend jaar weer gehanteerd worden. Ook dit jaar is weer een flinke capaciteit van handhaving gerealiseerd.

Een verbeterstap voor volgend jaar is om meer vraag gestuurd te werken, dat wil zeggen vanuit de opgave voor handhaving te bepalen hoeveel handhavers er nodig zijn om dit te realiseren. Met name voor de zaterdag, de dag van de botenparade, moet daar (nog) beter naar worden gekeken en de ervaringen van dit jaar als belangrijk vetrekpunt moet worden genomen.

i. Pride Walk

De Pride Walk begon op de Westermarkt en eindigde in het Vondelpark, waar Pride Park plaatsvond. Dit jaar had de organisator de wens tot een andere route , over Raadhuistraat, Dam, Rokin, Vijzelgracht. Deze wens is binnen de werkgroep mobiliteit uitvoerig besproken, met name omdat de organisator de verwachting had dat gedacht moest worden aan 10.000 deelnemers en omdat deze route voor het GVB als problematisch wordt gezien vanwege het aantal tramlijnen dat

gebruik maakt van de deze straten. Na enkele aanpassingen in de route en extra aandacht voor maatregelen rondom de begeleiding is de route als zodanig vastgesteld. De Pride Walk was een succes en is goed verlopen, wel zijn er operationeel verbeterpunten benoemd die bij de editie 2019 moeten worden betrokken.

Gezien de discussie in de voorbereiding rondom het aantal deelnemers is er voor gekozen een bezoekerstellingen uit te voeren tijdens de Pride Walk. Er is gemeten op de Vijzelstraat. Uit de tellingen blijkt dat er circa 3.000 deelnemers hebben meegelopen. Voor de editie 2019 lijkt het verstandig om uit te gaan van maximaal 5.000 deelnemers en - gelet op het karakter van deze activiteit - de Pride Walk als demonstratie voor te bereiden i.p.v. het onderdeel te laten uitmaken van de evenementenvergunning.

j. Filmfestival

Deze editie is het filmfestival door de organisator van de locatie Nieuwmarkt naar het Mercatorplein verplaatst. De verplaatsing heeft tot veel discussie geleid omdat vanuit de adviesdiensten zorg bestond dat deze activiteit aangegrepen zou kunnen worden een tegengeluid te laten horen en men van mening was de organisatie onvoldoende anticipeerde op deze zorgen. Dit heeft er toe geleid dat pas op een laat moment en na opschaling naar de driehoek overeenstemming is bereikt over de te nemen maatregelen.

De gevreesde verstoring van de openbare orde is achterwege gebleven en het verschil in sfeer en het aantal bezoekers tussen de Nieuwmarkt en het Mercatorplein was opvallend. Beide avonden zijn drukker bezocht dan verwacht. Ook was het publiek diverser dan bij voorgaande edities. Nu bestond het grotendeels uit mensen die speciaal en gericht voor de bioscoop kwam en met eigen meegenomen drankjes en hapjes rustig de hele avond blijven zitten. De sfeer was ook zeer gemoedelijk.

Achteraf kan worden geconcludeerd dat de zorgen onterecht zijn gebleken en dat deze activiteit op deze locatie een toegevoegde waarde heeft.

k. Schoon

Het mooie weer zorgde ervoor dat het nog tot laat druk was op straat, met aanzienlijke vervuiling tot gevolg. Door de combinatie van preventie en na reiniging is het gelukt binnen 12 uur na afloop van het evenement een schone openbare ruimte op te leveren. De respons van bezoekers en inwoners van de stad op de schoonactiviteiten is bijzonder positief. Vooral via social media zijn veel positieve reacties ontvangen over de snelheid waarmee de stad is schoongemaakt. De ambitie om de stad voor de ochtendspits schoon op te leveren heeft zeker bijgedragen aan de vele positieve reacties. Aan de vooraf gemaakte interne afspraken is in voldoende mate voldaan. Wel zijn er zeker nog verbeterpunten in vooral de samenwerking en efficiency te maken.
Zoals gezegd is het gelukt om binnen 12 uur, voor de ochtendspits, de stad schoon op te leveren. Alle maatregelen en voorbereidingen gericht op het voorkomen van het ontstaan van afval op de dag zelf (preventie) hebben hierbij effect gehad. De evenementenaanpak heeft ook bij dit evenement weer laten zien dat de focus op preventie een positief resultaat laat zien tijdens de na-

reiniging (minder afval op straat, sneller schoonmaken). Daarnaast heeft het vroegtijdig betrekken van organisaties en ondernemers een groot en positief effect op de samenwerking met de gemeente.

